

»S SLOMAKOM

SMO ZAČUTILI,

DA SPADAMO

V ENO

DRUŽINO«

STR. 2

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 15. marca 2007 ☼ Leto XVII, št. 11

Monošter, 9. marec: Otvoritev razstave o Slovenceh v Bethlehemi

»VÖRA BIJE, SUNCE MI ZAHAJA, ZDAJ SE DRAGI V AMERIKO ODPRAVLA...«

Tak je spejvalo dosti deklin v Prekmurji pa v Porabji (v nekdanešnji Slovenski krajini) na konci 19. pa na začetki 20. stoletja. Tistoga ipa je v našoj krajini živel preveč lidi, da bi je ta srmačka zemla leko ranila. Po držinaj je bilau po osem, po deset mlajšov. Srečna je bila tista familija, gde si je stoj delo najšo v varaškij fabrikaj, ženske v židanoj, moški v kosinoj fabriki. Ništrni so si pomagali s tejm, ka so ojdli na vogrske marofe na repo (na sezonsko delo), ka bi bar telko prislužili, ka bi držina prejk zime vözdržala.

Na konci 19., na začetki 20. stoletja se je pokazala nauva prilika. Vse več lidi iz Europe se je napautilo prejk velke vodé, prejk Atlantika v Ameriko. Med njimi je bilau dosta Slovincov iz vesnic med Müro in Rabo, steri so zatok šli, ka bi telko prislužili, ka bi si potistom, gda pridejo nazaj v stari kraj, leko zemlau kúpili, hišo zozidali pa držino tadržali. Ništrnim se je tau zošikalo, dapa dosta več ji je ostalo v nauvom kraji. Največ Slovincov iz naše krajine je tistoga ipa v Ameriki šlau v varaš Bethlehem.

Razstava, stero so oprli v Slovenskom kulturnom in informativnem centri 9. marciuša, s pomočjav kej-

Razstavo sta pripravila (prvi z leve) Joël Gerber in Tibor Horvát

pov pa besede notapokaže paut naši lidi do Amerike, varaš Bethlehem, žitek naši lidi v tom varaši pa fabriko (jeklarno/acélgyár), gde je delalo največ Slovincov.

Gradivo je raztalano na štiri tale. V prvom tali leko štemo o priseljevanju (bevándorlás), o tom, ka vse so naši lidgé skauz dali, dokeč so zaglednili kip svobode v Ameriki. Več kednov so se vozili s šiftom, prva kak so je notra v rosag pistili, so je brbejrge prejkpoglednili, steri je nej zdravi bijo, so ga nazaj poslali.

V drugom tali dobimo informacije o varaši Bethlehemi, o skupnosti hernnhuti (protestantska skupnost, stera je zavolo svoje vöre morala zbežati z Moravskoga), stera je taumi kraji dala ime pa formulirala njegvo zgovovino.

V tretjom tali zvejmo največ o Slovenceh iz naše krajine. Kak so živali, kak so zidali svoja cerkva, ustanavljali društva, vödavali novine... V šrtom tali najdemo zgovovino jeklarne, v steri je delalo po večstau Slovincov. Razstavo, stero sta v štirij gezikaj (slovensko, vogrsko, nemško, angleško) vküppostavila Tibor Horvath in Joël Gerber iz Švajca, si leko poglednete marciuša pa apriliša.

Marijana Sukič

Pogovor z Rudijem Pavšičem, predsednikom Slovenske manjšinske koordinacije

»S SLOMAKOM SMO ZAČUTILI, DA SPADAMO V ENO DRUŽINO«

Slovenska manjšinska koordinacija – Slomak – povezuje krovne slovenske organizacije iz Avstrije, Italije, Hrvaške in Madžarske. Do leta 2004 so se manjšinske organizacije povezovale bolj po naključju, načrtnega sodelovanja med njimi pa ni bilo. Nemara je bilo prav to dejstvo odločilno, da so Slomak

titivi Sveta za Slovence v zamejstvu sem imel čast, da sem v imenu Slomaka podal celovit pogled na našo manjšinsko problematiko.

• *Položaj Slovencev v sosednjih državah ste predstavili tudi v Evropski uniji. Kako ste zadovoljni s sprejemom, odmevi?*

Rudi Pavšič (prvi z leve) na zadnjem zasedanju Slomaka v Monoštru

ustanovili sorazmerno hitro, od pobude med Slovenci v Italiji do formalne ustanovitve 15. aprila 2004 v Potrni pri avstrijski Radgoni sta minili slabi dve leti. Prvi in tudi sedanjí predsednik Slomaka Rudi Pavšič, sicer predsednik Slovenske kulturno gospodarske zveze v Trstu, pravi, da so v novi organizaciji začutili, da spadajo Slovenci v sosednjih državah v eno družino. »Prepričan sem, da poti nazaj več ni, Slomak je dejstvo, ki ga je potrebno upoštevati – in mislim, da ga upoštevajo. Zdaj je na nas, da si zamislimo pot v naslednje petletje,« pravi predsednik Rudi Pavšič, sogovornik po zadnji, razširjeni seji v Monoštru.

• *Kako so vas sprejele posamezne države oziroma tiste, ki se ukvarjajo z manjšinami in odločajo o njihovem položaju? Kako vas sprejema Slovenija?*

»Najprej je bilo zaznati negotovost in nejasnost, kajti šlo je za novost, ki se je pojavila. Zdaj lahko rečem, da je Slomak dejstvo tako v Sloveniji, kakor v državah, kjer živimo. Ob umes-

»Gre za prvi korak, s katerim smo se predstavili Evropi. Ob predstavitvi je običaj, da si vlučen, če smem tako reči. Sedaj bomo zadeve postavljali bolj konkretno in specifično. Čimprej se želimo srečati z novim evropskim komisarjem za jezikovne manjšine, ki je iz nove članice Romunije. Pogovoriti se nameravamo o konkretnih problemih, ne samo o razmerah na Koroškem, ampak razmišljamo o širših vprašanih manjšin, ki živimo v Evropi. Zdi se mi nujno, da smo aktivni in zraven sedaj, ko na novo pišejo evropsko ustavo, kajti znano je, da je Evropa premalo pozorna do manjšin.«

• *Čeprav je položaj manjšin različen, in enako tudi naloge med njimi – kaže, da vam je uspelo najti skupni imenovalec. Upošteva je dejstvo, da so tri države članice Evropske unije, Hrvaška pa si za članstvo šele prizadeva?*

»Res je vsaka manjšina zgodba zase, pa vendar imamo kar nekaj skupnih točk. Menim, da je manjšinska problematika v ne-

katerih točkah skupna za vse, in specifična ob upoštevanju zgodovine in območja, kjer živi. Ugotovili smo, da je med nami mnogo več skupnega kot tistega, kar nas razlikuje.«

• *Državni zbor Republike Slovenije je pred približno enim letom sprejel Zakon o odnosih RS s Slovenci zunaj njenih meja. Ena pomembnejših novosti je Svet za Slovence v zamejstvu, ki ga je imenoval premier Janez Janša, sestajal pa naj bi se najmanj dvakrat letno. Je v zamejskem prostoru že mogoče zaznati učinke zakona? Svoj nastop na prvi seji ste že omenili.*

»Obstaja pričakovanje, da se bo v Svetu zgodila tista strategija odnosa Republike Slovenije do manjšin, ki je doslej manjkala, je ni bilo. Zdaj Slovenija predvsem finančno pomaga manjšinam, kar je zelo prav, v Svetu pa moramo zadeve nastaviti drugače. Zginevanje mej zahteva, da obmejni prostor drugače načrtuje prihodnost. To velja tako za nas, ki živimo v manjšini, kot za Slovence, ki živijo v matičnem prostoru ob meji. O tem bi lahko v Svetu nastala okvirna strategija. Dobro je, da smo se dogovorili za delo v treh podskupinah. Na ta način bomo konkretni in manj načelni, kajti načela imamo, imamo zakon in imamo mednarodne obveznosti. Zdaj moramo konkretizirati strategijo.«

• *Katerih pomembnih nalog se boste lotevali letos v Slomaku?*

»Največ nalog je povezanih prav s Svetom. Organizirani moramo biti tako, da bomo Svetu ponudili kaj največ predlogov in pobud. Nenazadnje je dovršen delo članov Sveta članov Slomaka. Ker smo sestavljeni iz krovnih organizacij, smo poklicani, da ponujamo vizije na kulturno jezikovnem, gospodarskem in na vseh ostalih področjih.

Povedati želim tudi misel, ki

4. marca so se volile državne manjšinske samouprave

Po spremenjenem manjšinskem in volilnem zakonu so se letos državne manjšinske samouprave volile na drug način kot na dosedanjih volitvah. Do zdaj so se državne samouprave volile na zboru elektorjev, letos pa na volitvah po vseh krajih, kjer so jeseni izvolili lokalne manjšinske samouprave. Na podlagi sklepa Državne volilne komisije so bila 4. marca volišča za Slovence v enajstih krajih (Monošter-Slovenska ves, Gornji Senik, Dolnji Senik, Sakalovci, Števanovci, Andovci, Verica-Ritkarovci, Sombotel, Mosonmagyaróvár, Székesfehérvár, Budimpešta - 18. okrožje). Volitev so se udeležili na jesenskih manjšinskih volitvah izvoljeni elektorji. Slovenska udeležba je bila 100-odstotna, saj je glasovalo vseh 55 elektorjev. Volila se je lista, ki jo je do 6. februarja morala oddati pri Državni volilni komisiji Zveza Slovencev na Madžarskem kot civilna organizacija. Slovenci so izvolili 15-člansko državno samoupravo.

Člani Državne slovenske samouprave so: *Martin Ropoš* (Gornji Senik), *Eva Lazar* (Gornji Senik), *Laslo Bajzek* (Dolnji Senik), *Laslo Nemeš* (Sakalovci), *Ilona Nagy Bartakovič* (Slovenska ves - Monošter), *Agica Holec* (Števanovci), *Karel Holec* (Andovci), *Istvan Trajbar* (Verica), *Marija Kozar Mukič* (Sombotel), *Laslo Brašič* (Mosonmagyaróvár), *Ferenc Kranjec* (Budimpešta), *Erika Köleš Kiss* (Slovenska ves-Monošter), *Andraž Sukič* (Gornji Senik), *Marijana Fodor* (Števanovci), *Jožef Karba* (Budimpešta).

Člani Državne slovenske samouprave bodo na podlagi sklepa Državne volilne komisije v 30 dneh izvolili predsedstvo (predsednik, podpredsednik(a), vodja komisij).

Manjšine imajo možnost, da ustanovijo županijske samouprave. Predpogoj za to je, da ima manjšina vsaj v 10 naseljih dane županije izvoljeno lokalno manjšinsko samoupravo. Ker so Slovenci na Madžarskem izvolili skupaj 11 slovenskih samouprav, in to v raznih županijah (v Železni županiji 8, v županiji Fejér 1, v županiji Pešt 1, v županiji Győr-Moson-Sopron 1), županijske samouprave ne bodo ustanovili v nobeni županiji, niti v Železni županiji, kjer živi večina Porabskih Slovencev.

A. Kovač

sem jo slišal, češ da Slomak ni potreben, ker imamo Svet za manjšine. Gre za dva, povsem različna pojma: Svet za Slovence v zamejstvu je izraz slovenske vlade, Slomak je izraz manjšin, ki živijo v sosednjih državah. Zato ne bi bilo modro, ako bi poskušali poenostaviti in izničiti dosedanje vlogo in vsebine dela Slomaka.

• *Slomak, kot izraz vseh, pomaga tudi posameznim manjšinam pri razreševanju njihove specifične problematike. Denimo Porabskim Slovencem v prizadevanjih za hitrejši gospodarski razvoj in čezmejno sodelovanje?*

»S tem da smo se drugič zbrali

v Monoštru, potrjuje vlogo, ki jo ima Slomak tudi pri Porabskih Slovencih. Pomeni ustvarjati enakovreden pristop do vseh manjšin ne glede na njihovo številčnost ali teritorialno pripadnost. Hkrati pa želimo pomagati tistim manjšinskim skupnostim, ki so nekoliko šibkejše, ker jih je v ta položaj postavila zgodovina. Pomagati želimo z dejanji in prepričan sem, da lahko odigrata gospodarstvo in skrb za jezik zelo pomembno vlogo. Solidarnost izkazujemo tudi s pomočjo pri iskanju novih razvojnih programov in njihovega financiranja iz evropskih skladov in sredstev.

Ernest Ružič

Cerkveni spomeniki v Prekmurju (23)

TIŠINA – Župnijska cerkev Marijinega rojstva

Tak ma gnes kraj ime. Oprvin je meu že v starij listinaj leta 1347 (*Tystina*), 1366 pa se guči, ka je v belmurskomi okraji (*Tyssina in districtu*

mele etakši prosti hajov pa v poukroug napravleno apsidu. Skraj 14. stoletja so cerkev sčista prenovili po poznogotskoj arhitekturnoj štimi. Nindri v

so tisti čas ešče k severnoj stejni kcu postavlili lepau križno völbano stransko arhitekturno ednoto. Ta ovak gnes v spodnjom tali slüži za sagre-

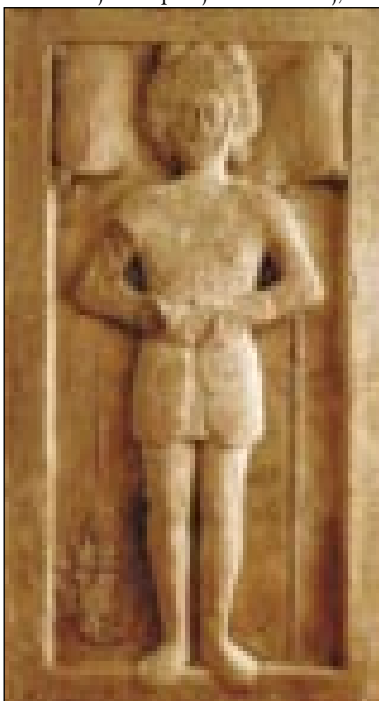

Župnijska cerkev Marijinega vnebovzetja v Tišini iz konca 14. stoletja

Beelmura). Gvüšno je, ka je že te tū bila gori postavljena cerkev *Blažene device Marije v Mešnici-Ecclessia beate Virginis de Mysinch*, samo ka se je plac, gde stogi, ovak zvau. Cerkev je mela že od rana naprej visike patrone, pa je bila od vsega začetka s svojim Marijinim posvečenjon trno prilüblena med prauškarami. Visiki patroni v visikom srednjom veki so bili erešnji familiji Petenye/Petanjski in Nádasdyji, kesnej pa tū Széchyji in Batthyányiji, pa ešče sobočki Szapáryji.

Starost se cerkvi najbolje pozna v tali hajova; na južnoj strani v menšom okni se vidi ešče rana gotška okenska odprtina. Ta je z ednim davala svetlaubo cerkvi in stranskomi oltari. Mislimo leko, ka je prva cerkev mogla biti podobna drugim romanskim cerkvam (kak v Domanševcaj, mogouče Turnišči), štere so

Prekmurji nega tak veličastne gotške arhitekture, kak je ta v Tišini. Nej samo ka se v kori po višini fejest približa važnim mujštrom, kakše bi leko najšli v tistom časi v znamenitij srednjeevropskij katedralaj,

Nagrobnik Karla von Herberstorffa, 1606, vzidan na desno stran zapadne cerkvene stene

štijo, v nadstropji pa je tau mogo biti posebni oratorium, kapela za erešnje. V tistom (konec 14. stoletja) časi mogauče že za Széchyje. V te tau cerkvi pelajo ekstra iz kamna napravlene pužaste stube, na nijj pa je najti neka trno pomembnij kamnoseškij znakov, mujštrov, s šterimi so meštri zaznamüvali svoj tau pri deli. Takša praksa je bila v tistom časi precizirana v t. i. stavbarnicaj (nem. die Bauhütte) in se je vsaki med sodelujočimi tak legitimer s svojim delom. Tej kamnoseški mujštri so jako važni, vej nam gučijo, ka so v Tišini delali meštri, šteri so svoj tau meli tüdi pri zidanji romarske cerkvi na Ptujskoj gori.

Čeglij se dosta razpravlja o tom, da bi po tem takšom naj bila gori zazidana, takša, kak je v prezbitერიji, visika, s preciziranim in v zvezdo napravljenim völbom, pa dvojnim slavo-

lokom, lepau vösklesanimi oknami, konzolami in sklepnikami. Nej ka bi preveč na šurko razlagali, vala, ka je tau zatau, ka so se grofojve šteli vöpokazati. Način, kak je vse napravleno, pa tau, ka smo gori prišli v zvezi z arhitekturo, guči, ka je glavno zidanje rejsan bilau tam okoli leta 1400. Povedati vala, ka je tören sprva nej biu na gnešnjom mesti. Gde točno bi leko stau in kakšen je zgled, ne moremo zagvüšno nika praviti. Mogauče ga trbej iskati pauleg cerkvi, malo vkraj od sagraštije. Za čas kesne gotike si leko predstavljamo, kak so bili pauleg svetloga, viskoga gotski oltari, kejpji pa kipi, pa skoro ne moremo mimo mogoučnosti, ka so velka okna kinčali farbasto pisani, pa po vsebini (ikonografiji) trno bogati vitraži.

Cerkev je doživela v 16. veki, v časi sobočke grofojce Sare Széchy, nove forme. Tau je biu žmeten čas, v šterom je nej šlo samo za törsko nevarnost, vej so pregnanjali tüdi takše, ka so bili druge, luteranske veroizpovedi. Te je tüdi tišinska cerkev bila v rokaj luteranov,

k njoj pa so se zatekli neštérni erešnji s štajerskoga orsaga. Tak je zaradi svoje luteranske vere najšo zadnje počivališče v tišinskoj cerkvi Karel von Herberstoff, ovačik z Radgone/Radkersburga. Tak se nam je ohranila lepa kamnita nagrobna plošča iz leta 1606, gnesden pa jo je videti venej na desnoj strani zahodnoga pročelja.

Po törskej bojnaj so tam ok. 1685 in do konca 1698 hajov völbali po baročnoj banjastoj modli. V tom časi, posebi pa v prvi polovici 18. stoletja, je dobila vse nouve oltare, štere so skraj 19. veka, v časi dr. Ivanócyja, vömenili za novogotske. Pred sredinov 19. stoletja so gori postavili ešče novui tören.

Tü so živeli in slüžili znameniti duhovniki, med njimi skoro ne moremo mimo ednoga največjšij sinov Slovenske okrogline, teologa in pisatela dr. Franca Ivanócyja (1857-1913). Njegva dika de večna, nej samo zavolo svoje pastoralne pa pisateljske (začno je pisati župnijsko kroniko) delavnosti, liki zavolo narodnobuditelske vloge.

Janez Balažic

Razpis namenskih natečajev

Kuratorij Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem je razpisal letošnje prve namenske natečaje.

1. Kulturni in verski programi v materinščini

Prijavite lahko programe, ki se bodo odvijali med 1. marcem 2007 in 29. februarjem 2008.

Rok prijave: 6. april 2007. Odločitev kuratorija: sredina maja 2007.

2. Usposabljanje strokovnjakov za javno življenje

Prijavite lahko projekte, ki bodo potekali med 1. aprilom 2007 in 29. februarjem 2008.

Rok prijave: 6. april 2007. Odločitev kuratorija: sredina maja 2007.

3. Otroške in mladinske kolonije, tabori za materinščino in spoznavanje lastnega naroda

Prijavite lahko projekte, ki bodo izvedeni med 1. marcem 2007 in 29. februarjem 2008.

Rok prijave: 6. april 2007. Odločitev kuratorija: sredina maja 2007.

Podrobnejša navodila za prijave najdete na spletni strani javnega sklada: www.mnekk.hu

OD SLOVENIJE...

Minister za gospodarstvo v Budimpešti

Slovenija in Madžarska krepita gospodarsko sodelovanje, vendar so priložnosti zlasti na področju energetike in logistike še velike, je po srečanju z madžarskim kolegom Jánosem Koko ocenil minister za gospodarstvo Andrej Vizjak, ki se je v okviru obiska v Budimpešti srečal še z madžarskim premierom Ferencem Gyurcsányem. Slovenskega ministra za gospodarstvo je v madžarski prestolnici spremljalo približno 25 predstavnikov slovenskih podjetij, večinoma iz logistične in energetske panoge. Ti so se z madžarskimi gospodarstveniki srečali na slovensko-madžarski poslovni konferenci. V zadnjem času gospodarska menjava med državama narašča, saj je konec minulega leta preseгла vrednost milijarde evrov. Po Vizjakovih navedbah madžarski kolegi vidijo priložnosti v sodelovanju med Petrolom in Molom, za potencialno zanimivo pa so označili tudi možnost sodelovanja pri privatizaciji Nafta Lendava in drugih slovenskih družb. Govorili so tudi o načrtovani madžarski naložbi v Sloveniji; o Trigritanovi gradnji trgovsko potniškega centra v Ljubljani.

Drnovšek z El Baradejem o iranski krizi

Slovenski predsednik Janez Drnovšek se je na Dunaju sestal z generalnim direktorjem Mednarodne agencije za jedrsko energijo (IAEA) Mohamedom El Baradejem. Osrednja tema pogovora je bila iranska jedrska kriza, pri čemer se je Drnovšek zavzel za obnovitev dialoga o tem vprašanju.

Imenovana nova ministra

Vodenje dveh vladnih resorjev sta za preostanek mandata prevzela nova ministra. Državni zbor je namreč na mesto ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano imenoval Iztoka Jarca, vodenje vladne službe za razvoj pa kot ministru brez listnice zaupal Žigi Turku.

Življenjske zgodbe (4)

»BOMBARDIRANJE SOMBOTELA SMO OD SKRAK VIDLI«

Življenjsko zgodbo svoje familije pripovedajo tetica Zavcova Mariška (Császár Ferencné) iz Sakalauvec, steri so se narodili 1928. leta.

»Naši starišče so naja zavolo bojne pa fronta nej tanazaj na Vogrsko pistili delat. Najstarejša sestra si je brž delo ziskala na Dolenjom Seniki pri familiji Guttman. Oni so meli mlin, ka so sildje mleli cejlj krajini. Mlin je tak bijo naredjeni, ka ga je voda iz Rabe gnala, tau je velki asek prineslo, ka je voda zaupston tekla. Žilipe so naredli pa so vodau stavili, gda so mleli, so go pistili, ka je te voda vekšo mauč mejla. Sestra je v rama bila službenica, ram je čistila, pomagala je kūjati, prala je pa pejlalala, pa vse je delala, ka je trbelo. Trno so go radi meli, ka je poštena pa flajsna bila. Dobro njej je šlau, ka je mlada vertinja trno dobroga

srca ženska bila. Po bojni, gda so rdeči gor staučili, so takšni glasi šli, ka bogatim vse vkraj vzemejo pa rosag na tau rokau gordeja. Guttmanova familija se je tak odlaučila, ka raj vse tū nja pa de taprejk v Austrijo. Iz Austrije pa v Merko pa tam nauvi žitek začnejo, vej so pa ešče mladi bili. Njina največša bojznost je bila, ka vert, Baug vari, v vauzo pride pa se te držina raztepe. Gda so oni tašli, te je ešče granica nej z drautom zagrajena bila. So srečo meli, ka so si pri cajti zbrodili. Tak je te sestra delo zgibila. Dapa na srečo je bijo eden krčmar, ka je službenico isko, tak je nej nadugi pa leko začnila delat. Te krčmar je tō z Dolenjoga Senika bijo. Njeg-

vi grünt smo mi v Sakaluvci z arende delali. Nam je tau velka pomauč bila, kak sam že pravla, mi svojoga grünta nejsmo meli. Gauška je tō bila, tam smo si leko sūjo vōzosekali pa nastalo grablali, ka je pod maro trbelo. S tistoga smo te gnoj dobili pa smo leko njive gnojili, ka v kraupnoj zemlej bi nika nej zraslo. Tau je dosta dela prosilo, dapa če smo se za srmake narodili pa nej za bogatce, smo mogli trpeti. Sestra je pri nauvi familiji tō dobro mesto mejla, nika ji nej falilo, ka so oni tō dobri lidjé bili. 1948. leta, gda so njim krčmau vkraj vzeli, te so oni tō taprejk šli na Štajersko, od tistec pa v Merko. Te so nam tō vkrajvzeli grünt. Smo si mogli drugo arendo iskati. Sestra je ešče tisto leto odišla v Budapešt služit v eno slaščičarno (cukrászda), doma je pomagala vertinjej tūjati. Dvanajst delavcov so meli v slaščičarni, na tiste so tūjali. V familiji so tri mlajše meli, šaulare, tiste je tō ona mogla na računi meti.

Za dve leti je namé tō za sebov spravila. Dja sam v njinoj

bauti delala, odavala sam pokaraj, kavo, sladoleđ (fagyi). Predpodnevom do desete vōre sam v bauti bila, potistim sam pa delala vse drugo, ka je trbelo. Dapa dja sam s trno žalostnim pa žmetnim srcaum išla kraj od dauma, ka so oče te že betežni bili. Leukemijo so meli. Od cejlje držine so krv vzeli, litji samo od mojoga brata krv je štimala. Večkrat so krv dobili, te je en čas pá dobro bilau.

Tau sam ti pozabila tapovedati, ka so v drugi bojni očo tō notrapotegnili za sodaka, ka so te že vogrski državljani (állampolgár) bili. Na Felvidéki (Slovaška) so služili. Na srečo so nej vlovleni bili pa po konci bojne so te dolaristali. Gda je konec bojne bilau, te so je pa radeči bešejkivali, zato ka so tak mislili, ka oče zdaj pa k Slavom vlečejo. Dapa moj oče so etak pravli: »Leko činite z menom, ka ščete, moja dūša je čista. Nej na etom svejti pa nej na drugom dja nemo računa davo od toga.« Na pa te so njim mir dali.»

(se nadaljuje)

Zapisala: Ema Sukič

KONCERT VLADA KRESLINA IN ETNOPLOČ TRIA V MONOŠTRU

2. februara se je na koncerti Vlada Kreslina in Etnoploč tria iz zamejstva v Italiji lepau napunila konferenčna dvorana Slovenskoga doma v Monoštri. Prišli so starejši, mladi pa šaularski mlajši tō. Prišli so Slovenci iz vsej vasnic Porabja, pa ešče ništerni Madžari iz Varaša tō, steri majo radi tovrstno glasbo.

Z leve: Aleksander Ipavec, Piero Purini, Matej Špacapan in Vlado Kreslin

Navzoče je pozdravo Igor Komel, ravnatelj Kulturnoga doma Gorica, steri je tapravo, ka je do toga koncerta prišlo v okviru mednarodnega projekta Interreg III »Preko 4 Oltre – Prekoračimo štiri meje«. V projektu se je zvrstilo šest koncertov med Slovenci v Italiji, na avstrijskem Koroškem, en koncert je bijo v Sloveniji, eden pa pri nas v Monoštri. Potem so glavno vlogo prejkvzeli muzikanti, najprej kantavtor Vlado Kreslin, steroga porabska publika pozna. Kak je sam pravo, tau je biu njegvi tretji ali šrti koncert v Porabji. Dapa zatok, tak čuti, ka je premalo na naši strani granice. Medtem ka je zašpilo pa zapopejvo svoje znane naute (Namesto koga roža cveti, Tista črna kitara, Dekle moje, Preko Mure, preko Drave...), je pripovedjo pa što iz svoje knjige Venci – Povest o Beltinški bandi.

Potejm so zašpilali trgé trno dobri muzikantje iz Italije, steri špilajo pod imenom Etnoploč trio: Aleksander Ipavec – Ipo (harmonika), Piero Purini – Puribegovič (saksofon) in Matej Špacapan (trobenta). Mladi muzikantje, steri so lani vōdali svojo novo CD ploščo z izborom avtorskih skladb in ljudske tradicije bivše Jugoslavije, ki nosi naslov »Pre...prosto/Semplicemete... troppo liberi«, so navdušili porabsko publiko.

Ranč tak kak skupni nastop tria in Vlada Kreslina, s katerim se je končal koncert. Paudruga vōra je ob dobri muziki tak taskočila kak kakšna minuta. Takšni lejpi minut bi si večkrat želejli.

M.S.

Nauvi frančiškanski internat v Sombotelu

RADE VOULE NÜDIMO PRENOČIŠČE TÜDI IZLETNIKOM IZ SLOVENIJE

28. februara je biu posvečeni ino prejkdani svojemi zrendelüvanji nouvi katoličanski internat v centri varša, šteri je poimenüvani po svetom Frančiški Asiškem. Ceremonija posvečüvanja se je začnila kesno zadvečara s sveto mešo v frančiškanskoj cerkvi, potom je **dr. András Veres**, püšpek sombotelske püšpekije, blagoslovo internat ino ga tüdi uradno prejkdaü njegovim prebivalcom – študentom.

Velki, več gezero m² velki ram, šteroga so 1950. leta sekularizirali, ino naselili v

plačali iz pejnez, ka smo odali frančiškanski ograd. V študentskom internati stanüje zdaj že sedemdeset študentov pa dva gimnazijca. Internat je primeren za bivanje stou študentov. Zvün toga mamu sobe za goste. Petnajst gostov gda koli leko namestimo, vleti pa cejli interant vödavamo gostom, domačim pa ranč tak tihinskim turistom tö. Sobe so eno- ino dvopostelne. Študentje plačajo za enopostelno sobo petnajstgezero, za edno mesto v dvopostelni sobi po desetgezero forintov na mejsec.

Frančiškanska cerkev v Sombotelu

njega institut slepih ino fili-alo županijaskoga arhiva, so od leta 1999 naprej postoupoma vöspraznili ino eden za drüгим nazaj dali rambe frančiškanskomi redi. Eti se gnes nahaja pouleg internata ešče kloster s cerkevjo, velka gledališka dvorana ino župnijski urad.

»Ram smo v tak lagvom stanji dobili od države nazaj,« pravi simpatičen starejši gospoud, ravnatelj internata, redovni dühovnik-profesor Reisz Péter Pál, »ka smo za renoviranje mogli plačati štiristou milijonov forintov. Vö smo mogli meniti vodovod, električno napeljavo i cejlo kanalizacijo. Večino tej stroškov smo

Gostje plačajo za eden den gezero forintov (malo menje kak štiri evre). Na žalost nema vsakša soba kopalnice, ar forma zgradbe toga ne dopüšča. So pa na razpolago sküpnje kopalnice. Zavolo toga mamu tak nizke cejne, zavolo nizkij cejn pa dosta turistov, posebno poleti, iz sousednjij orsagov tö. V vsakšoj sobi mamu telefon, zvezo z internetom, pa centralno kürijavo. Študentom zaednouk ešče ne moremo dati hrane, če gli mamu moderno obednico ino po najnovejšem standardi opremleno kühinjo. Ednostavno ne dobimo podjetnika, šteri bi jo vzeu v arendo. Ne bojijo se

konkurence, nego strogih predpisov ÁNTSZ-a (Zdravstvena inšpekcija). Na srečo je prehrana pri nas nej tak velki problem, ar je v sutereni restavracija, nej daleč od nas samopostrežna restavracija, v zgradbi

Zidina novoga frančiškanskega internata

pa majo študentje ešče čajne künje na razpolago, če si ščejo kaj sküjati.«

• *V vaš internat samo katoličanski študentje leko pridejo ali študentje drügiij veroizpovedi tö?*

»Veroizpoved je pri nas nej odločilna. Vsakšega rade voule gor vzmemo, šteri je pripravljen z odprtim srcem prejkvzeti ino poštüvati krščanske vrejdnosti.«

• *Ali organizirate za študente kakšne programe, predavanja, šteri so obvezni?*

»Ekstra za študente ne organiziramo programov. Na naše sküpnje prireditve so vsigdar vableni. Radi prihajajo na psihološka ino verskofilozofska predavanja, na šterij jim davamo napoutke na njuv bodouči žitek, i gde spoznajo tiste

vrejdnosti, nasvejte, šterij bi se naj držali pri formalizaciji svoje osebnosti, šterij se lahko držijo v familiji, šteri je vodijo po njuvoj pouti žitka. Tou je tradicionalni fundament našega frančiškanskoga internats-

koga osnavljanja tö, ar se trüdimo nad tom, naj naši študentje v internati svoja študentska lejta v verskoj sküpnosti preživejo.«

• *Mate samo madžarske študente ali študente iz drügiij orsagov tö?*

»Zvün Madžarov mamu ešče študente s Slovaškoga, šteri študirajo na visokij šolaj.«

• *Eti pri nas je vsako leto nekaj Slovincov, šteri študirajo na visoki šoli, pa včasi tüdi pridejo dijaki srednjij šol, šteri se eti včijo umetnosti, popejvanje, glasbo, slikarstvo. Slovenci bi tüdi leko prišli v vaš dijaški dom, nej?*

»Če malo znajo vogrski, te seveda leko pridejo, ovak bi nam jezik delo težave.«

Suzana Guoth

www.porabje.hu

... DO MADŽARSKE

Praznovanje ob 15. marcu

15. marec – obletnica marčne revolucije in boja za svobodo l. 1848-49 – je državni praznik na Madžarskem. V Monoštru so se obletnice spominjali 14. marca. Program se je začel ob 18.00 uri s polaganjem vencev pri reliefu Lajosa Kossutha. Zbrani so se potem z baklami napotili v gledališko dvorano, kjer so svoj program predstavili učenci Osnovne šole Istvána Széchenyija z naslovom „Zvestoba in herojski meč“. Slavnostni govornik je bil ravnatelj združenih šolskih institucij v Monoštru Tibor Péntes.

Več kot 30 tisoč brezposelnih na Zahodnem Prekodonavju

Po podatkih Zavoda za zaposlovanje je bilo januarja v treh županijah (Železna županija, županija Zala in županija Győr-Moson-Sopron) 32.537 brezposelnih oseb. V Železni županiji 8.277, v Zalski 14.363, v županiji Győr-Moson-Sopron pa 9.897. V primerjavi z aktivnim prebivalstvom je odstotek brezposelnih v Železni županiji 6,6, v županiji Győr-Moson-Sopron 4,9, v Zalski županiji pa kar 10. Število trajno brezposelnih je v regiji skoraj šest tisoč.

Protest proti sežigalnici na meji

17. marca organizira združenje okoljevarstvenih organizacij Monoštra PRONAS (Pro natura Szentgotthárd) protest na mejnem prehodu Rábafüzes-Heiligenkreuz. Protest, na katerega so povabili tudi avstrijske in slovenske okoljevarstvenike, je usmerjen proti izgradnji sežigalnice odpadkov, ki jo želi avstrijsko podjetje Begas zgraditi nedaleč od Monoštra na avstrijski strani meje.

13. marca je župan mesta Monošter povabil na srečanje prekmurske (goričke) župane in jih seznanil z avstrijskimi načrti ter jih zaprosil za podporo pri prizadevanjih proti sežigalnici.

PRI NAS NEGA KOVAČA

Kak pride sptulejt, tak se pavri kreda dejvajo na delo. Mašine, traktore, plüge prejk-poglednejo, če trbej, je popraviyo, zato ka sledkar več na tau nede časa. Gda se delo začne, te je vsakši na tejm, kak najprvin vse tanapravi, zato ka je pavarso delo od vrejmena odvisno. Prejšnji keden, gda sam se proto Ritkarovcom pelo, sam vido, ka

»Mladi se neškejo trgati s tejm, ka je tau žmetno delati. Stari so pa tapomrli, šteri so se razmeli k tauma. Pa delo bi meli, zato ka pri nas se še njive tak kak delajo pa plügi se taponučajo, štere popravlati trbej.«

• *Kelko njiv maš, ka ti orati trbej?*

»Dja dosta nejmam, kauli pet, šest hektarov, zato ka se pri nas več tō ne splača tak kak

prvin. Drugo pa tau, če kaj taposadiš, tisto te pa divjačina vse nanikoj deja.«

• *Ka popravlati na plügi?*

»Lemeži so se taznūcali pa tisto smo popravlati. Nika smo nazajzašfarcali, vcujnaprajli, ka se je pa tak nej dalo, tisto smo pa na nauvo vōmenili.«

• *Kak dugo de tau držalo?*

»Če mo malo nūcali, te dugo, če pa dosta, te pa brž taponūcamo. Pa tau

Vancarin Števi da svoj plüg popravlati v Ritkarovcoj pri Endreni Talaber

pri Endreni Talaberi v dvorišči pred kovačnicov eden traktor stoji, steri slovensko registracijo ma. Gda skrajaj dem, te vidim, ka plüg ma za seuv, v traktori pa Vancarin Števi sedi. Endre Talaber pa kak eden barbejr odi kaulak plüga pa gleda, gde ga trbej popravlati.

• *Ka vrag, samo nej je tū sptulejt, ka plüg popravlati?*

»Tak vōgleda, ka mujs štartati, čas je že tū pa vrejme se tū tak kaže, ka leko se delo začne,« pravi Števi pa traktor dolastavi.

• *Ka delate zdaj?*

»Ta se je ponūco pa zdaj kovača nūca plüg.«

• *Dja tak mislim, ka bola gazda nūca kovača, nej pa plüg, zato ka on nejma sile. Kak tau, ka es na Verico si prišo plüg popravlat?*

»Pri nas nega kovača, zdaj pa te tū mora kovač delati.«

• *Kak tau, ka pri vas v Sloveniji nega kovača, gda bi tam dosta več dela bilau?*

tō nej vse edno, gde rodješ. Če je šaudar, tam se dosta bola nūca plüg, kak tam, gde je dobra zemla.«

• *Ka pripauvaš, tau vse za svoj tau njaš ali odaš kaj tū?*

»Kaj se odava tū, dapa nesplača se, zato ka so slabe cejne. Zvekšoga bola vse za svoj tau ostane, svinje držim pa z njimi spolagam, ka pripauvam.«

• *Dostakrat sam vido, ka v Slovenski vesi pri ednom pavri kipūjejo Slovenci sildje, kak je te tau?*

»Tau je zato, ka pri vas je fejst fal bilau sildje. Drugo pa tau, ka mi kukarco trno nejmam, ka nam divjačina vse uniči.«

• *Endre, kelko lemežov popraviš, napraviš na leto?*

»Nejsam ešče što, dapa kauli petdeset gvūšno. Moram delati, če škem ali nej, zato ka mi ne njajo mera. Zvekšoga vsi iz Slovenije pridejo, zato ka naši že tak dosta plüga ne nūcejo. Sploj pa tašoga reda, sptulejt me mantrajo, gda se dela za-

čnejo. Tau je vejn zato, ka tū v krajini samo dja delam tašo.«

• *Kak se ti k tauma razmejš, vejpa ranč si se nej za kovača včijo?*

»Moj oča je tō nej kovač bijo, pa itak vse znau naprajti, dja sam se dosta vse navčo od njega. Gda sam šaulo končo, te sam pa v kosavno fabriko ušo delat, ta, gde so sable redli. Najbola sam se vejn tam vōnavčo maštarijo.«

• *Eden reden kovač konje podkava, ti vejš podkavati?*

»Dja tō vejim podkavati, pa če trbej, ešče podkauv tō naredim. Dapa rejdko tašo delam, zato ka v vesi samo enga konja podkavajo, drugi »bausi« odijo. Parvica je tau, ka konja že trno ranč ne nūcejo na nji-vi. Vsakši že bola s traktorom dela.«

• *Gda delaš največ v kovačnici?*

»Najbola vzimi pa sptulejt. Dapa gda je sila, te ešče vleta tō. Djesta taši, ka večer pri-nese plüg popravlat pa drugi den zazranka že orati štje z njim.«

• *Eden den kelko lemeža leko popraviš?*

»Če so fejst znūcani pa fedra moram vcujšvarcati, te na den tri napravim. Zato ka dočas tri fedre vōsklepam, že cejlak trūden gratam.«

• *Gda je dober eden plüg?*

»Te, gda sam od sebe dé,« pravi pa se zasmje Endre.

• *Tašoga plüga so vejn ešče nej vōnajšli, nej?*

»Te je plüg dobro notrapostavljeni, gda traktor naletja pela pa zemlau redno obrača.«

• *Števi, kak ti plüg notrapostaviš?*

»Gda s traktorom plüg dola-postaviš, te prejdnojma lemeža spica pet centimetrov mora više zemle biti. Etak te obadva gnako obračata. Dobro, podja viva se samo pogučavajta, dja moram titi orat,« pravi Števi. Traktor vužge, pa za par sekund že samo din vidimo, traktora več nin nejga.

Karel Holec

FAŠENSKI PLES V BUDIMPEŠTI

Slovenska samouprava v Budimpešti je zopet organizirala pustni ples. Malo se je že po pusti pršikalo dobiti mesto v Kulturnom domi Rózsa, ka dosta organizacij misli tak kak mi Slovenci, ka je fašenek zatau tō, naj se lüstvo dobro pučūti. Naj se leko sreča s poznanci, ka delavni dnevi tak dejo, ka lüstvo samo tau vzeme vpamet, ka je eno leto pá ta odišlo.

Na tau prireditve smo pozvali Slovence, ki živijo v taum velkom varaši. Med gosti smo leko pozdravili veleposlanika RS v Budimpešti Ladislava Lipiča in njegovo ženo gospo Anico. Gost je še bio iz Slovenije Vlado Smodiš tō. Na ples so prišli člani drugi manjšinski samouprav tō in vogrsko lüstvo, stero rado ma slovensko kulturo in slovensko muziko.

Lüstvo smo pri vratay čakali s porabsko domanjo palinkov pa s krumpičini in ocvirkovimi pogačami. Gostom smo ponūdili na

Gorenjom Seniki spečene fanke tō, brez toga nejga fašenka. Baug plati Ferina Makoša. Pred večerjov je predsednik samouprave vzdigno kozarec na tau, naj slovenski jezik, kultura in šege gora ostanejo in manjšina, ki živi v osemnajstom okrožji Budimpešte, naj tō ohrani svojo kulturo.

Nastopila je folklorna skupina iz porabske vesi Sakalauvci. Člani skupine so že naši stari sponznanci, ka so že večkrat nastopili pri nas. Nota so pokazali ljudske plese, publika njim je tau z velikim ploskanjem zahvalila.

Po večerji sta muzikanta nota sprvajala »Lenko« pa »Fašenka«. Lenka je vō potegnila moške od staula pa je splesavala z njimi, Fašenek go jo pa z meklauv »rutjivo«, ka ga je tam njala.

Za muziko se je brigo Lajos Nemec iz Slovenije, leko smo plesali na slovenske in vogrške naute, si zdigali noge na viski, naj dugi len in kusta repa zrasteta tistim, steri do sadili. (Na žalost len več ne sejajo.)

V paunauči smo vlekli srečolov, dosta so imeli srečo pri tejm. Predmete za tombolo smo dobili od Osnovne šole Kassa, katero podpiramo, od šefa Jánosa Lomena, od družin Ferenca Kissa in Miklósa Dorozsmajja, njim se tō lepau zahvalimo. Meli smo iz Porabja tō stvari, stere je napravo Alajoš Hanžek.

Po paunači smo gostom napunjeno kapūsto dali, naj se piti bola tadola počujšne pa naj ne škaudi ne teltja, pa naj majo ka dola splesati do pau štrte. Naš domanji muzikant Hugo nas je tō razveselijo, igro je na harmoniki.

Lejpi večer smo doživeli, vidli smo lejpe plese, hvala folklorni skupini, čūli smo slovenske naute pa na te plesali, leko smo se v maternej rejči pogučavali. Baug plati vsakšoma, sto je kaj včino zatau, ka smo tau staro šego leko zdržali, pa se dobro počūtili.

Jožef Karba, podpredsednik

OTROŠKI

VIKTOR+VIKTORIJA

RETAŠI

Pri Viktori pa Viktoriji nega sobote ali nedele, ka bi od njiva mama nej spekla retase. Na, speče je špajat, mama je naredi. Že od negda dela, kak je delala od nje mama pa vejn od njene mame mama tō. Edno tepsijo djabočni retasov pa edno škipkovi retasov. Gda sta bila dvojčka Viktor pa Viktorija eške menjšiva, sta je geila vsepopejk. Bole ka so se njima začnila nabirati mlašeča lejta, bole sta začnila gesti vsikši svoje retase. Tak Viktoriji najbolje dejejo djabočni retasi, Viktori pa škipkovi. Depa nigdar je nej tak, kak bi človek škeu naj se zgodi. Pá je prišla sobota, ka je nej bilou škipkov pa je nej bilou bejli retasov, kak je šegou emo zvati Viktor. Mama je napravila samo djabočne retase. Na, začnila se je nevola.

- Če nega moji retasov, té tō ne zejm, - se je s skuzami v očaj gori postavlo Viktor.

- Vej pa drugi keden napravim samo škipkove, - ga je škela zmiriti njegva mama.

- Nika nej samo škipkove, - se je zdaj gori zdignola Viktorija.

- Djabočne tō, - je zapovedala s punimi lampami retasa.

- Nej, ka samo škipkove, - njoj je nazaj zabruso brat dvojček.

Tak je že svaja klonckala na dveri. Oča Viki je nej vedo, kak naj tou rejši, kak naj mlajša na red vzeme. Neje škeu biti groubi. Depa pamet njemi je tō nej nika prajla, ka naj naredi. Mama je rajši odišla vō iz kūnje, kak pa bi poslušala dva mladiva kokouta. Po nekšnoj sreči je ranč v tistoj minuti prišo nut k njim od njiva očo najbolje mlajši brat. Gledlo jiva je pa poslušō. Pa se je za eden čas dola vseu pa njima lepou naraji pravo, naj se zmirita.

- Poglednita, - njima je začno pripovedjati. - Retasov je dosta fele. Mamō škipkove, djabočne, črešnjove, tikvine, kapūstine pa eške kakši drugi bi se najšli. Vsi uni so si kak brati ali pa kak sestre. Vsi retasi so edna velka držina. Vsi so uni vōzrasli iz ednoga velkoga retasa in tou so njegvi mlajši. Tak kak sta vūva dvojčka od vajnoga ate pa od vajne mame, - se je malo stavo pa jiva pogledno globko v oči. - Zdaj pa si vūva broditā, ka gejta vsikši svoj retas, čiglij je samo djabočni. Vej je pa un brat dvojček od škipkovoga, nej!? Ti, Viktorija, pa boš ranč tak naredla ovo soboto pa de vse vredi pa tadale normalno. Zgučano?

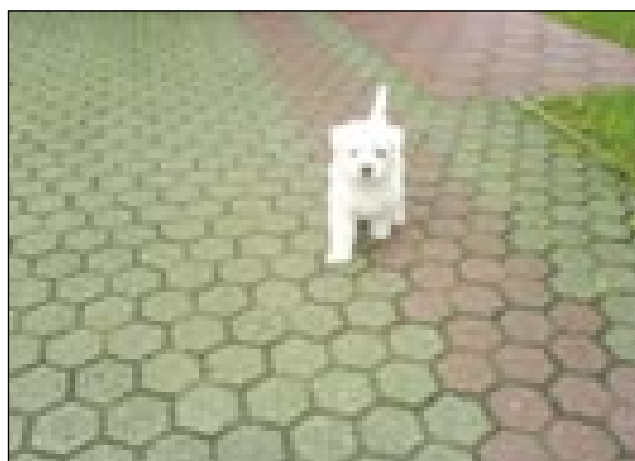
Ja, bilou je zgučano! Viktor je zo djabočni retas, trno žmani njemi je biu, vej je pa un brat dvojček od škipkovoga. Pa je ovo soboto Viktorija zejla škipkovoga pa ga je v ednom pogejla tri falate. Kak bi pa nej biu žmani, če pa je dvojček od djapkinovoga retasa.

Miki Roš

PEJSKA RADOST

KOTIČEK

Od gda paumnim, smo pri naši držini vsigdar štirinožne pajdaše meli. Z njimi pa pejsko radost, pa tūdi velko smolo. Naša pejska zgodovina se je začnila enoga lejpoga sunčnoga dneva. Oča se je pelo domau iz službe, pa je pri eni gazdiji meu kaj viditi. Na dvorišči je stau moški, pa s pūkšo cilau v maloga črno-

ga pisa. Oča je auto stavo pa se pogajo s tem človekom, ka pisa s sebov domau vzeme, samo naj ga ne strli. Tak je k naši kuči prišo Medo, šteromi je naš oča življenje rejšo tistoga dneva. Ali našoga Medoja je na mojo velko žalost čez kakšo leto povozo auto. Ostali smo brez pisa, ali en čas po tom nesrečnom dogodki se je k nam pritepo lejpi ovčar Lesi. Ali kak je prišo, tak je tū odišo enoga dneva. Vkradnjenoga je sicer najšla policija, nazaj pa smo ga vseeno nej več dau-bili. Tak so mi v štrtom razredi za rojstni den kúpili malo škotsko ovčarko Kalo. Štiri lejta je bila pri nas, ene noči pa so jo vkradnoli vō z boksa. Iskali smo jo eno leto, kelili plakate, dali oglas po radiji, ali brez sreče. No, ali življenje nam je samo od sebe navvoga pisa pripelalo, gda sam malo črno psico v parki ta vrženo v plastični vrečki najšla. Doma so nej bili glij srečni, ali k sebi smo jo vzeli, pa njau tūj za Kalo krstili. No, če mislite, ka ona tūj izginila, ste zavadili. Ranč čez eno leto. Ali glij je pred tem skotila, pa smo nje-

noga maloga Bekija obdržali, šteri pa je crkno zaradi peske kūge, star komaj tri mesece. Tak sta pa mojiva mati pa oča pravla, ka nemo več meli nika pri kuči. Ali gda je človek k stvari včeni, ne more brez nje. Pa si je mati enoga dneva zmisila, ka bi ona opico mejla, štere je nekša bauta odavala prek reklame v novi-

naj. No, te smo pa tak dugo mučkali, če bi njau ali njega meli, ka je zadnjivi dvej odpelo Ivan Kramberger. Se ga spaumnite, človeka, šteri poleg Milana Kučana kandidatejro za predsednika slovenske države, ali je spadno pod strejli atentatora med kampanjo? No, on je daubo našo opico, nam je pa ostala samo velka želja, ka bi nekaj za cartanje bilau pri kuči. Pa smo pali začnili za pisom gledat. Tak je že tisti mejsec k nam prišla Maša, lejpa kraška ovčarka. No, ona pa je prinesla srečo k naši kuči za celjil petnajst lejt. Dosta je bilau cartanja, naštimala pa je tūj dosta. Spominjam se dneva, gda je sama lejta okauli po naselji. Leko si mislite, kak je naša mati zijala, gda je kūsa od nekec privlekla leseno kūnjsko blanjo. Te pa jo doj v travo paučila pa palik odletejla. Ja, pa ka se zgoudilo? Čez pet minut je nazaj prišla, pa v gaubci držala skoraj kilski falat šunke. Ešče gnes ne vejmo, komi je tisti den piknik pokvarila. Na, te smo pa šli palik na Goričko krunče brat, pa je pes z nami šau. Pa smo jo doj

z lanca odvezali, ka je lejta po njivi. Nej se je meknola od nas, ali gda je pa trbelo iti, je vesnola. Oča se je na traktor spakivo, mi smo pa pomali peški šli prauti kuči babice pa opape. Drūgo nej, pa vidim, kak mi oča, bejsen tak, ka so njemi strejle iz oči letele, majūče kak nauri. Pa mi najprle nika nej jasno bilau. Te pa jo zaglednem. Našo Mašo, kak bejlo kokauš v gaubci nese, pa beži kak zmejšana. Letejla sam za njau, pa kričala, ali gda sam jo drūgič zaglednola, je že rjavo kūro v gaubci nesla. Pa jo pa zaglednem tretjič, pa je nekšo žunto kūro nesla. Babica je stala na stubaj pa se drla, ka je naša kūsa sausedi tri kūre pa plemenskoga kokauta zadavila. Na, škodo smo vōplačali, pes pa je nej več na Goričkom klačo. Té pes je meni dosta prineso v življenje ali starost je svoje napravila. Betežna je bila pa gda sam jo pelala k dežurnomi doktoru, mi je na pauti k njemi v autoji na zadnjom zici mrla. Mama pravi, ka me je ešče nigdar nej čula tak jaukati kak tistoga žalostnoga dneva. En čas sam nej mogla več nikšoga pisa ranč poglednoti. Ali po dobrom leti je stara navada palik vō vdarila. Tak je pred osmimi mejseci k nam prišla Polonca, štero je moja sestra iz Lublane pripelala. Bejlo višavsko terierko, štera je pa prvi pes, šteroga v kuči mamō. Tau je naše sunce, pa naša sreča. Tau, kak se pa ona zna špilati, pa kak zasmradi dnevno sobo, gda jo prci mantrajo, nete nindri več vidli. No, kak jo naš oča odvado v jedilnici velko potrejbo opravlati, vam pa gda drūgič napišem. Zdaj moram iti, ka naši zlati Polonci rdeči kaput gor obličem, pa ideve na en dugi špancer.

Simona
Rituper

KAUT

